

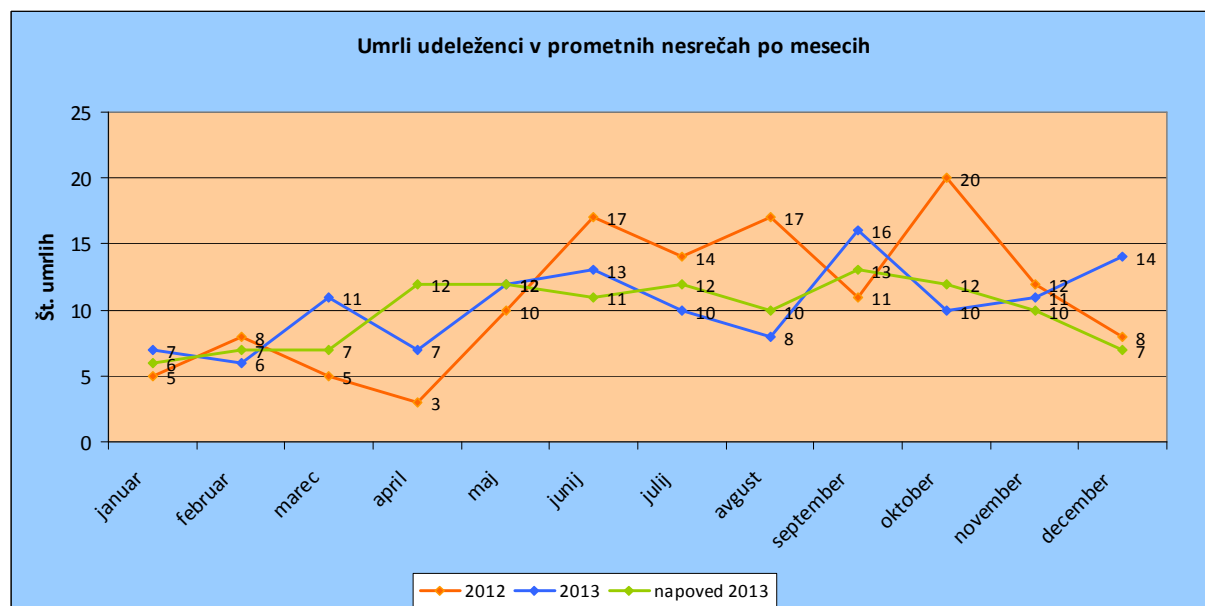
PREGLED STANJA VARNOSTI V CESTNEM PROMETU ZA LETO 2013

1. Prometne nesreče in posledice v zadnjih petih letih (2009 - 2013)

LETO	št. prometnih nesreč	št. prometnih nesreč s telesno poškodbo	posledice (poškodovani)			skupaj poškodovani (H+L)
			smrt	huda tel. poškodba	lažja tel. poškodba	
2009	20592	8588	171	1032	11082	12114
2010	21347	7560	138	865	9451	10316
2011	22913	7218	141	919	8754	9673
2012	22035	6864	130	848	8300	9148
2013	18904	6542	125	708	8034	8742
primerjava 13/09	-8%	-24%	-27%	-31%	-28%	-28%
primerjava 13/12	-14%	-5%	-4%	-17%	-3%	-4%

Zgornja tabela prikazuje orientacijsko primerjavo podatkov o prometnih nesrečah in posledicah za obdobje zadnjih petih let. **Leto 2013 je bilo z vidika števila prometnih nesreč in posledic le teh najuspešnejše do sedaj.** Primerjava zadnjih dveh let (2012 in 2013) kaže na **zmanjšanje števila prometnih nesreč (-14 %)** ter **zmanjšanje števila prometnih nesreč s telesno poškodbo (-5 %)**. V letu 2013 je **na slovenskih cestah umrlo 125 udeležencev cestnega prometa, kar je 5 manj kot v letu 2012 (-4 %)**. Prav tako se je zmanjšalo število telesno poškodovanih v prometnih nesrečah, saj se je **hudo telesno poškodovalo 708 oz. 17 % manj kot v letu 2012 in lažje telesno poškodovalo 8.034 oz. 3 % manj kot v letu 2012.**

2. Umrli udeleženci v cestnem prometu po mesecih v letih 2012 in 2013

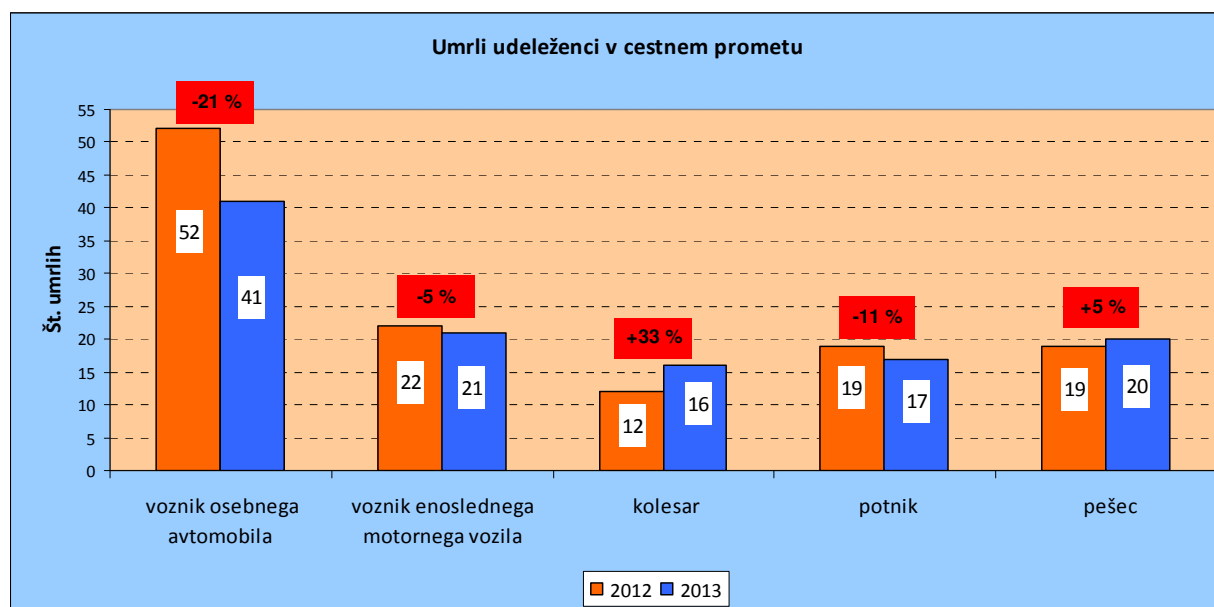

Graf nam prikazuje število umrlih udeležencev po mesecih v 2012 in 2013 ter napoved števila umrlih v letu 2013. Statistična napoved AVP je osnovana na podlagi eksponentnega trenda zmanjševanja števila

umrlih in primerjalnega štiriletnega obdobja 2009 - 2012. Primerjalno v zadnjem letu beležimo poslabšano stanje varnosti v cestnem prometu predvsem v mesecu marcu in aprilu, saj je lani v omenjenih mesecih umrlo 18 ljudi, v predlanskem letu pa 8. Stanje prometne varnosti se je stabiliziralo v mesecu maju, v poletnih mesecih pa se je število umrlih krepko zmanjšalo, še najbolj v mesecu avgustu. V poletnih mesecih lanskega leta je umrlo 31 ljudi, v predlanskem poletnem obdobju pa 48 (zmanjšanje za 35 %). **V septembru se je stanje varnosti poslabšalo, saj je umrlo kar 16 udeležencev, največ v letu 2013.** V oktobru in novembru se je stanje prometne varnosti malce izboljšalo, žal pa je v **decembru ponovno sledilo slabše stanje, saj je umrlo 14 udeležencev (primerjalno največ v zadnjem 5 letnem obdobju 2009 - 2013).**

Stanje varnosti v cestnem prometu za leto 2013 je malenkostno slabše od statistične napovedi AVP, kjer naj bi v letu 2013 umrlo 120 udeležencev cestnega prometa (razpon v statistični napovedi je bil med 115 in 125 umrlimi).

3. Umrli udeleženci v cestnem prometu

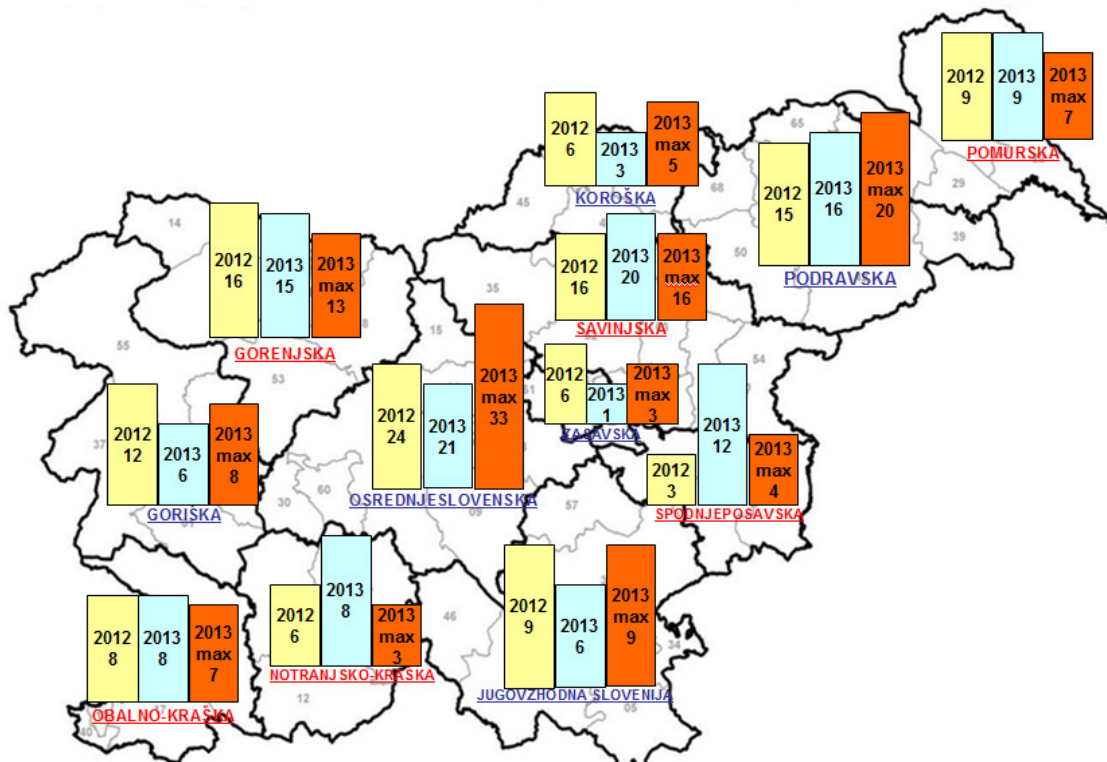
Največjo porast števila mrtvih udeležencev v cestnem prometu beležimo v lanskem letu pri kolesarjih, saj jih je v preteklem letu umrlo 16 (v letu 2012 – 12 mrtvih) oz. za 33 % več kot v letu 2012. Prav tako se je **povečalo število umrlih pešcev.** V preteklem letu jih je namreč umrlo 20 (v letu 2012 – 19 mrtvih), oz. za 5 % več kot v letu 2012.

Število umrlih se je v primerjalnem obdobju najbolj zmanjšalo pri voznikih osebne vozila – lansko leto 41 mrtvih (predlani 52) oz. zmanjšanje za -21 % ter pri **potnikih – lansko leto 17 mrtvih (predlani 19) oz. zmanjšanje za -11 %.** Število umrlih se je prav tako zmanjšalo pri voznikih enoslednih motornih vozil – **lani 21 mrtvih (predlani 22) oz. zmanjšanje za -5 %.**

Pri **ostalih udeležencih** beležimo povečanje umrlih pri voznikih traktorja – lani 4 mrtvi (predlani 1) ter pri voznikih tovornih vozil – v preteklem letu 4 mrtvi (predlani 2). Število umrlih pri ostalih udeležencih se je zmanjšalo – lani 2 mrtva (predlani 3).

4. Umrli udeleženci v cestnem prometu po statističnih regijah

MRTVI V PROMETNIH NESREČAH PO STATISTIČNIH REGIJAH V LETU 2012 IN 2013
TER ZGORNJA DOVOLJENA MEJA UMRLIH V 2013

V prvem stolpcu so podatki o številu mrtvih za leto 2012, v drugem o številu mrtvih za leto 2013 v tretjem pa o zgornji meji št. mrtvih za leto 2013

Največ udeležencev v cestnem prometu je v preteklem letu, v primerjalnem obdobju, umrlo v **Osrednjeslovenski regiji** – 21 (v letu 2012 – 24) in **Savinjski regiji** – 20 (v letu 2012 – 16). Opozoriti velja še na **Podravske regije** – lani umrlo 16 udeležencev (v letu 2012 – 15) ter na **Gorenjsko regijo** – lani umrlo 15 udeležencev (v letu 2012 – 16). V določenih regijah je število umrlih doseglo ter preseglo zgornjo dovoljeno mejo števila umrlih, ki velja za posamezno statistično regijo. Regiji, kot sta **Spodnjeposavska in Notranjsko-kraška, sta ciljno število oz. zgornjo dovoljeno mejo umrlih v letu 2013 presegli za več kot 100 %** (skupaj je v omenjenih regijah umrlo 20 udeležencev, kar je za 13 mrtvih več kot je bilo opredeljeno z zgornjo mejo). **Še posebej zaskrbljajoči podatki o smrtnih žrtvah za preteklo leto so v Spodnjeposavski regiji**, kjer porast le teh presega povprečje smrtnih žrtev zadnjih 5 let v tej regiji za 250 %. Ostale regije, ki so dosegle ali presegle zgornjo dovoljeno mejo umrlih v 2013, so: **Obalno-kraška, Gorenjska, Pomurska in Savinjska**. Regije, kot so Goriška, Jugovzhodna Slovenija, Zasavska, Koroška in Podravska, niso dosegle dovoljeno mejo števila umrlih v letu 2013.

5. Vzroki za nastanek prometnih nesreč s smrtnim izidom

Najpogostejši vzroki za nastanek prometnih nesreč s smrtnim izidom v lanskem letu so **neprilagojena hitrost, nepravilna stran oziroma smer vožnje ter neupoštevanje pravil o prednosti**. Zaradi naštetih vzrokov je na slovenskih cestah v letu 2013 umrlo 105 udeležencev v cestnem prometu, kar znaša **84 % vseh umrlih na slovenskih cestah v lanskem letu**.

- Zaradi **neprilagojene hitrosti** se je v lanskem letu pripetilo 46 prometnih nesreč s smrtnim izidom, **umrlo je 49 oseb** (v letu 2012 – 53 mrtvih).
- Zaradi **nepravilne strani oz. smeri vožnje** se je v lanskem letu pripetilo 26 prometnih nesreč s smrtnim izidom, **umrlo je 27 oseb** (v letu 2012 – 40 mrtvih).
- Zaradi **neupoštevanja pravil o prednosti** se je v lanskem letu pripetilo 25 prometnih nesreč s smrtnim izidom, **umrlo je 29 oseb** (v letu 2012 – 11 mrtvih).

6. Vožnja pod vplivom alkohola

V lanskem letu se je pripetilo 1652 prometnih nesreč, ki jih je povzročil alkoholiziran udeleženec. **Število omenjenih prometnih nesreč se je primerjalno zmanjšalo za 10 %** (predlani v enakem obdobju 1832).

Število alkoholiziranih povzročiteljev prometnih nesreč s smrtnim izidom se je zmanjšalo za 17 % (leta 2012 – 42, lansko leto 35 povzročiteljev). V omenjenih nesrečah se je **zmanjšalo tudi število mrtvih in sicer za 12 %** (iz 43 mrtvih v letu 2012 na 38 mrtvih v letu 2013).

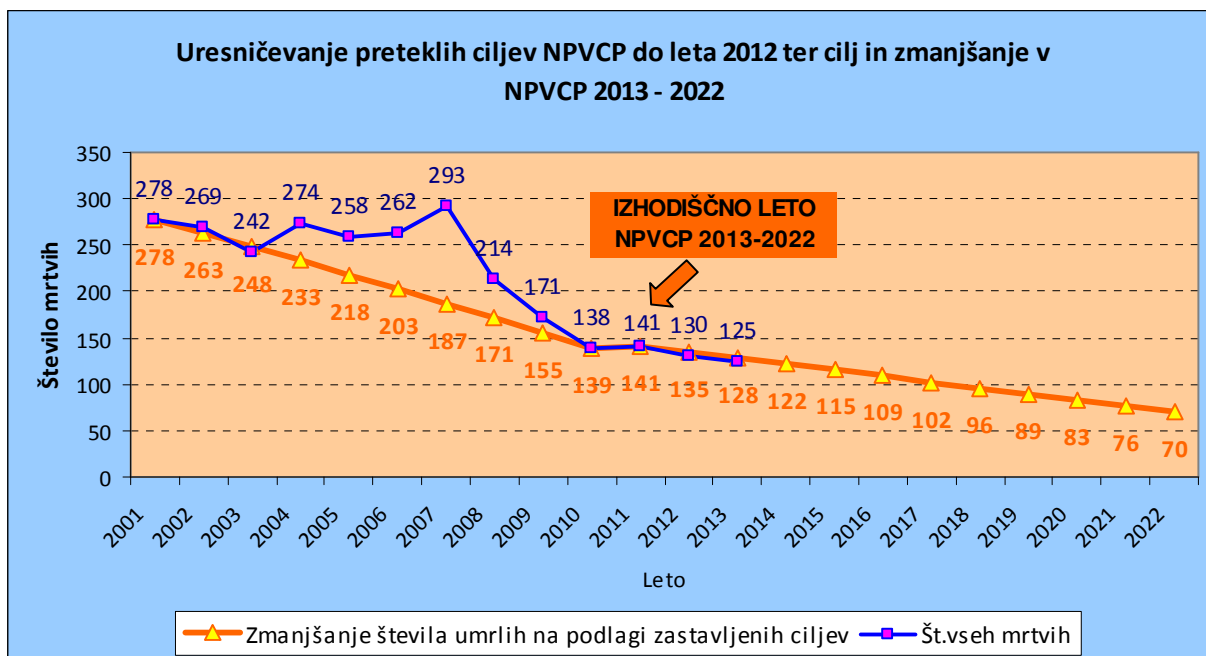
Prav tako na področju vožnje pod vplivom alkohola beležimo **zmanjšanje prometnih nesreč s poškodb**. Tako se je v preteklem letu **hudo telesno poškodovalo 29 % manj udeležencev kot v letu 2012** (lani – 130 hudo telesno poškodovanih, leta 2012 – 184 hudo telesno poškodovanih).

7. Ocena stanja prometne varnosti

Primerjava podatkov zadnjega petletnega obdobja je spodbudna z vidika zmanjšanja posledic prometnih nesreč. Pomemben pozitiven premik na področju varnosti cestnega prometa se je zgodil leta 2008 z uvedbo vinjet. Znatno vpliv na izboljšanje prometne varnosti, predvsem glede znižanja števila smrtnih žrtev in poškodb, je imela leta 2011 sprejeta strožja prometna zakonodaja (ZPrCP, ZCes-1, ZMV, Zvoz), ki je posegla predvsem na področje najhujših prometnih prekrškov (npr. vožnja v nasprotno smer po AC, vožnja pod vplivom alkohola, prekoračitev hitrosti znotraj naselja).

Trend števila mrtvih in hudo poškodovanih v cestnem prometu je od leta 2008 v stalnem upadanju in vzporeden z evropskim povprečjem, z manjšo izjemo v letu 2011, ko je število prometnih nesreč in posledic le teh naraslo. Slovenija je v letu 2013 beležila manj žrtev prometnih nesreč kot v letu 2012 in predhodnih letih. Primerjalno se torej na letni ravni izboljšuje prometna varnost. **Leto 2013 pa je glede na statistične podatke prometno najbolj varno v zgodovini Republike Slovenije.**

Skladno s sprejetim Nacionalnim programom varnosti cestnega prometa za obdobje 2013 – 2022, sledimo strateškemu ciljem in sicer, da na slovenskih cestah do konca leta 2022 ne sme umreti v prometnih nesrečah več kot 35 oseb na 1 milijon prebivalcev (70 mrtvih) in da se ne sme hudo telesno poškodovati več kot 230 oseb na 1 milijon prebivalcev (460 hudo telesno poškodovanih).

Poleg sledenja ciljem sprejete Resolucije o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje 2013 do 2022, je potrebno dodatno okrepiti preventivo in vzgojo udeležencev v cestnem prometu ter nameniti posebno pozornost zagotavljanju ustrezne in varne cestne infrastrukture.

Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa, Ljubljana, 26.3.2014